

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2017/300,**annettu 17 päivänä helmikuuta 2017,****Afrikan sarven alueelle nimitetyn Euroopan unionin erityisedustajan toimeksiannon jatkamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 33 artiklan ja 31 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto hyväksyi 8 päivänä joulukuuta 2011 päätöksen 2011/819/YUTP⁽¹⁾, jolla Alexander RONDOS nimitettiin Euroopan unionin erityisedustajaksi, jäljempänä 'erityisedustaja', Afrikan sarven alueelle. Erityisedustajan toimeksianto päättyy 28 päivänä helmikuuta 2017.
- (2) Erityisedustajan toimeksiantoa olisi jatkettava 16 kuukaudella.
- (3) Erityisedustaja toteuttaa toimeksiantonsa tilanteessa, joka voi huonontua ja joka saattaa vaarantaa perussopimuksen 21 artiklassa määritettyjen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamisen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin erityisedustaja

1. Jatketaan Alexander RONDOSin toimeksiantoa Afrikan sarven alueelle nimitettynä erityisedustajana 30 päivään kesäkuuta 2018. Neuvosto voi poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean, jäljempänä 'PTK', ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', arvioinnin perusteella päättää, että erityisedustajan toimeksianto päättyy aikaisemmin.

2. Erityisedustajan toimeksiannon osalta Afrikan sarven alueella tarkoitetaan Djiboutin tasavaltaa, Eritrean valtiota, Etiopian demokraattista liittotasavaltaa, Kenian tasavaltaa, Somalian liittotasavaltaa, Sudanin tasavaltaa, Etelä-Sudanin tasavaltaa ja Ugandan tasavaltaa. Sellaisten asioiden osalta, joilla on laajempia alueellisia vaikutuksia, erityisedustaja pitää tarvittaessa yllä suhteita Afrikan sarven alueen ulkopuolisiin maihin ja alueellisiin yhteisöihin.

2 artikla

Poliittiset tavoitteet

1. Erityisedustajan toimeksianto perustuu unionin Afrikan sarven aluetta koskevan politiikan tavoitteisiin, sellaisina kuin ne on esitetty 14 päivänä marraskuuta 2011 hyväksytyssä unionin strategiakehyksessä, 26 päivänä lokakuuta 2015 hyväksytyssä Afrikan sarvea koskevassa alueellisessa toimintasuunnitelmassa 2015–2020 ja asiaan liittyvissä neuvoston päätelmissä; tavoitteena on edistää aktiivisesti alueellisia ja kansainvälisiä pyrkimyksiä rauhanomaisen rinnakkaiselon sekä kestävän rauhan, turvallisuuden ja kehityksen aikaansaamiseksi alueen maiden sisällä ja niiden kesken. Erityisedustaja myös pyrkii edistämään Afrikan sarven aluetta koskevan unionin monitahoisen sitoumuksen laadun, intensiteetin, vaikutuksen ja näkyvyyden parantamista.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2011/819/YUTP, annettu 8 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Afrikan sarven alueelle (EUVL L 327, 9.12.2011, s. 62).

2. Poliittisia tavoitteita, joita erityisedustaja pyrkii edistämään, ovat muun muassa:
 - a) Afrikan sarven vakauttamisen jatkaminen laajempi alueellinen dynamiikka huomioon ottaen;
 - b) konfliktien ratkaiseminen erityisesti Somaliassa, Etelä-Sudanissa ja Sudanissa sekä alueen maiden mahdollisten keskinäisten tai sisäisten konfliktien estäminen ja niistä varoittaminen aikaisessa vaiheessa;
 - c) alueellisen yhteistyön tukeminen politiikan, turvallisuuden ja talouden aloilla;
 - d) Afrikan sarven alueelta peräisin olevien ja siellä liikkuvien eri ryhmistä koostuvien muuttovirtojen hallinnan parantaminen kiinnittämällä huomiota myös tällaisten virtojen perimmäisiin syihin.

3 artikla

Toimeksianto

1. Afrikan sarven aluetta koskevien unionin politiikan tavoitteiden saavuttamiseksi erityisedustajan toimeksiantona on
 - a) strategiakehyksen ja siihen liittyvän alueellisen toimintasuunnitelman perusteella pitää yllä suhteita alueen kaikkiin asianomaisiin sidosryhmiin, hallituksiin, alueellisiin viranomaisiin, kansainvälisiin ja alueellisiin järjestöihin, kansalais-yhteiskuntaan ja maastaan pois muuttaneisiin unionin tavoitteiden edistämiseksi ja unionin roolia alueella koskevan ymmärryksen lisäämiseksi;
 - b) laajempaan alueelliseen vakauteen, myös Punaisen meren ja läntisen Intian valtameren alueiden sekä Somaliassa toteutettavan Afrikan unionin operaation rahoituksen osalta, liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi pitää yllä suhteita tärkeimpiin alueen ulkopuolisiin toimijoihin, joilla on vaikutusvaltaa Afrikan sarven alueella. Tällaisiin yhteyksiin kuuluvat kahdenväliset suhteet Amerikan yhdysvaltojen, Persianlahden maiden, Egyptin, Turkin ja Kiinan kanssa, alueelliset yhteydet Persianlahden yhteistyöneuvoston kanssa sekä vuorovaikutus muiden asianosaisiksi tulevien toimijoiden kanssa;
 - c) edustaa tarvittaessa unionia asiaan liittyvillä kansainvälisillä foorumeilla ja varmistaa unionin kriisinhallinnalle sekä konfliktinratkaisulle ja -estolle antaman tuen näkyvyys;
 - d) rohkaista ja tukea tehokasta poliittista ja turvallisuusyhteistyötä sekä taloudellista yhdentymistä alueella Afrikan unionin (AU) ja alueellisten järjestöjen, etenkin Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestön (IGAD), kanssa solmittujen unionin kumppanuuksien avulla;
 - e) seurata poliittista kehitystä alueella ja edistää aluetta koskevan unionin politiikan kehittämistä, myös siltä osin kuin kyse on Eritreasta, Etiopiasta, Somaliasta, Sudanista, Etelä-Sudanista, Djiboutin ja Eritrean rajariidasta, Etiopian ja Eritrean rajariidasta, Algerin sopimuksen täytäntöönpanosta, Niilin altaan aloitteesta ja muista alueen huolenaiheista, jotka vaikuttavat sen turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen;
 - f) siltä osin kuin kyse on Somaliasta, sovittaen toimintansa tiiviisti yhteen Somaliassa sijaitsevan unionin edustuston päällikön ja asianomaisten alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa, Somaliaan nimitetty Yhdistyneiden kansakuntien (YK) pääsihteerin erityisedustaja, AU ja IGAD mukaan luettuina, edistää edelleen aktiivisesti toimia ja aloitteita, jotka johtavat vakauttamisen jatkumiseen Somaliassa, tukea vuoden 2013 New Deal -sopimuksen saavutuksiin ja liittovaltion muodostamiseen perustuvan uuden kumppanuussopimuksen syntymistä sekä helpottaa vaaliprosessin päättymisen jälkeistä poliittista siirtymää. Lisäksi erityisedustaja tukee edelleen Somalian turvallisuusalan kehittämistä muun muassa alueella toteutettavien unionin YTPP-operaatioiden avulla sekä pyrkii tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa edelleen siihen, että kansainväliset lahjoittajat koordinoivat toimintansa paremmin Somalian turvallisuusalan tukemiseksi;
 - g) siltä osin kuin kyse on Sudanista, sovittaen toimintansa tiiviisti yhteen Khartumissa sijaitsevan unionin edustuston ja Addis Abebassa sijaitsevan unionin AU:n edustuston päälliköiden kanssa edistää unionin Sudania koskevan politiikan johdonmukaisuutta ja tehokkuutta sekä tukea poliittisten ratkaisujen etsimistä Darfurissa sekä Etelä-Kordofanin ja Sinisen Niilin osavaltioissa jatkuvien konfliktien ja kansallisen sovinnon aikaansaamista kokonaisvaltaisen poliittisen prosessin avulla. Tältä osin erityisedustaja myötävaikuttaa kansainvälisen lähestymistavan yhdenmukaisuuteen AU:n ja erityisesti AU:ssa toimivan Sudanin ja Etelä-Sudanin korkean tason täytäntöönpanoryhmän (AUHIP), YK:n ja muiden johtavien alueellisten ja kansainvälisten sidosryhmien kanssa pitäen mielessä, että myös Sudanin ja Etelä-Sudanin rauhanomaista rinnakkaiseloja on tuettava erityisesti panemalla täytäntöön Addis Abeban sopimukset ja ratkaisemalla kattavan rauhansopimuksen jälkeen vielä avoinna olevat kysymykset;

- h) siltä osin kuin kyse on Etelä-Sudanista, pitää Etelä-Sudanin kriisin ratkaisemista koskevan sopimuksen (ARCISS) pohjalta edelleen yllä suhteita alueellisella tasolla erityisesti YK:hon, AU:hun, IGADiin, Etelä-Sudanin naapurimaihin ja muihin johtaviin kansainvälisiin kumppaneihin sopimuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi ja lisäkonfliktien ehkäisemiseksi. Erityisedustaja tekee tältä osin tiivistä yhteistyötä Jubassa sijaitsevan unionin edustuston ja Addis Abebassa sijaitsevan unionin AU:n edustuston kanssa;
- i) tutkia rajat ylittäviä haasteita, erityisesti muuttoliikkeeseen liittyviä haasteita, ja käydä pyynnöstä muuttoliikettä koskevaa vuoropuhelua asianomaisten sidosryhmien kanssa sekä myötävaikuttaa yleisemmin muuttoliikettä ja pakolaisia koskevaan unionin politiikkaan kyseisen alueen osalta unionin poliittisten prioriteettien mukaisesti yhteistyön lisäämiseksi, palauttaminen ja takaisinotto mukaan lukien;
- j) seurata tiiviisti muita Afrikan sarven alueeseen vaikuttavia rajatylittäviä haasteita, joita ovat ennen kaikkea radikalisoituminen ja terrorismi mutta myös meriturvallisuus ja merirosvous, järjestäytynyt rikollisuus, aseiden, luonnonvaraisista eläimistä ja kasveista saatavien tuotteiden, huumausaineiden ja muiden tavaroiden salakuljetus ja laiton kauppa sekä humanitaaristen kriisien mahdolliset poliittiset vaikutukset ja turvallisuusvaikutukset;
- k) edistää humanitaarisen avun perillepääsyä koko alueella;
- l) osallistua yhteistyössä ihmisoikeuksista vastaavan Euroopan unionin erityisedustajan kanssa neuvoston päätöksen 2011/168/YUTP⁽¹⁾ täytäntöönpanoon ja unionin ihmisoikeuspolitiikan toteuttamiseen, mukaan lukien ihmisoikeuksia koskevat EU:n suuntaviivat, erityisesti EU:n suuntaviivat lapsista aseellisissa selkkauksissa ja EU:n suuntaviivat naisiin kohdistuvan väkivallan ja kaikkien naisiin kohdistuvien syrjintämuotojen torjunnasta, sekä Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 1325 (2000) koskevan unionin politiikan toteuttamiseen, myös seuraamalla kehitystä ja raportoimalla siitä sekä laatimalla tältä osin suosituksia.
2. Toimeksiannon toteuttamiseksi erityisedustaja muun muassa
- a) tarvittaessa antaa neuvoja ja raportoi unionin kantojen määrittelystä kansainvälisillä foorumeilla voidakseen ennakoivasti edistää Afrikan sarven aluetta koskevaa kokonaisvaltaista unionin toimintapolitiikkaa;
- b) valvoo yleisesti kaikkia unionin toimia.

4 artikla

Toimeksiannon toteuttaminen

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiannon toteuttamisesta korkean edustajan alaisuudessa.
2. PTK ylläpitää erityisiä suhteita erityisedustajaan ja toimii erityisedustajan ensisijaisena yhteytenä neuvostoon. PTK huolehtii erityisedustajan strategisesta ja poliittisesta ohjauksesta tämän toimeksiannon puitteissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta korkean edustajan valtuuksia.
3. Erityisedustaja sovittaa toimensa tiiviisti yhteen Euroopan ulkosuhdehallinnon ja sen asianomaisten yksiköiden sekä alueella sijaitsevien asianomaisten unionin edustustojen ja komission kanssa.
4. Euroopan unionin erityisedustaja toimii ensisijaisesti alueella, mutta varmistaa riittävän läsnäolon myös Euroopan ulkosuhdehallinnon päätoimipaikassa.

5 artikla

Rahoitus

1. Erityisedustajan toimeksiantoon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje on 1 päivänä maaliskuuta 2017 alkavalla ja 30 päivänä kesäkuuta 2018 päättyvällä kaudella 3 400 000 euroa.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2011/168/YUTP, annettu 21 päivänä maaliskuuta 2011, Kansainvälisestä rikostuomioistuimesta ja yhteisen kannan 2003/444/YUTP kumoamisesta (EUVL L 76, 22.3.2011, s. 56).

2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.
3. Erityisedustajan ja komission välillä tehdään sopimus menojen hallinnoinnista. Erityisedustaja on tilivelvollinen komissiolle kaikista menoista.

6 artikla

Avustajaryhmän perustaminen ja kokoonpano

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiantonsa ja siihen varattujen käytettävissä olevien taloudellisten resurssien asettamisrajoissa avustajaryhmänsä perustamisesta. Avustajaryhmällä on oltava asiantuntemusta toimeksiantoon kuuluvista poliittisista ja turvallisuuteen liittyvistä erityiskysymyksistä. Erityisedustajan on viipymättä ja säännöllisesti ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle avustajaryhmänsä kulloinenkin kokoonpano.
2. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja Euroopan ulkosuhdehallinto voivat esittää, että niiden henkilöstöä lähetetään tilapäisesti työskentelemään erityisedustajan kanssa. Tällaisen tilapäisesti lähetetyn henkilöstön palkat maksaa lähettävä jäsenvaltio, lähettävä unionin toimielin tai Euroopan ulkosuhdehallinto. Myös jäsenvaltioiden unionin toimielimiin tai Euroopan ulkosuhdehallintoon lähettämiä asiantuntijoita voidaan asettaa työskentelemään erityisedustajan kanssa. Sopimusperusteisen kansainvälisen henkilöstön on oltava jäsenvaltioiden kansalaisia.
3. Kaikki lähetetyt työntekijät pysyvät hallinnollisesti lähettävän jäsenvaltion, lähettävän unionin toimielimen tai Euroopan ulkosuhdehallinnon alaisina, ja he suorittavat tehtävänsä ja toimivat erityisedustajan toimeksiannon toteuttamista edistävällä tavalla.
4. Erityisedustajan henkilöstö sijoitetaan asiaankuuluvien Euroopan ulkosuhdehallinnon yksiköiden tai unionin edustustojen tiloihin, jotta edistetään niiden toimien yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.

7 artikla

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä erioikeudet ja vapaudet

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä tehtävän loppuun saattamisen ja sujuvan suorittamisen edellyttämistä erioikeuksista, vapauksista ja muista takuista sovitaan tilanteen mukaan yhdessä vastaanottajamaiden kanssa. Jäsenvaltiot ja Euroopan ulkosuhdehallinto antavat tätä varten kaiken tarvittavan tuen.

8 artikla

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaaminen

Erityisedustajan ja hänen avustajaryhmänsä jäsenten on noudatettava neuvoston päätöksessä 2013/488/EU vahvistettuja turvallisuutta koskevia periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia ⁽¹⁾.

9 artikla

Tiedonsaanti ja logistiikkatuki

1. Jäsenvaltiot, komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto ja neuvoston pääsihteeristö varmistavat, että erityisedustaja saa käyttöönsä kaikki olennaiset tiedot.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

2. Unionin edustustot alueella ja/tai jäsenvaltiot antavat tarvittaessa logistiikkatukea alueella.

10 artikla

Turvallisuus

Erityisedustaja toteuttaa perussopimuksen V osaston nojalla unionin ulkopuolisiin operaatioihin lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan unionin politiikan mukaisesti kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet toimeksiantonsa ja vastuualueen turvallisuustilanteen mukaisesti suoraan hänen alaisuudessaan olevan koko henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi, erityisesti:

- a) laatimalla Euroopan ulkosuhdehallinnon ohjeisiin perustuvan erityisen turvallisuussuunnitelman, joka käsittää henkilöstön turvalliseen siirtymiseen vastuualueelle ja sen sisällä sekä turvallisuutta vaarantavien tilanteiden hallintaan sovellettavat erityiset fyysiset, organisatoriset ja menettelyä koskevat turvallisuustoimenpiteet, sekä valmius- ja evakuointisuunnitelman;
- b) varmistamalla, että unionin ulkopuolelle lähetetyllä koko henkilöstöllä on vastuualueen olosuhteiden edellyttämä korkean riskin kattava vakuutusturva;
- c) varmistamalla, että kaikille unionin ulkopuolelle lähetetyille erityisedustajan avustajaryhmän jäsenille, myös paikalta palvelukseen otetulle henkilöstölle, annetaan joko ennen vastuualueelle saapumista tai heti saapumisen yhteydessä Euroopan ulkosuhdehallinnon kyseiselle alueelle antamaan riskiluokitukseen perustuva asianmukainen turvallisuus-koulutus;
- d) varmistamalla, että kaikki säännöllisten turvallisuusarviointien pohjalta annetut suositukset pannaan täytäntöön, ja antamalla toimeksiannossa saavutettua edistymistä koskevan kertomuksen ja toimeksiannon toteuttamista koskevan kertomuksen yhteydessä neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kirjallisia raportteja suositusten täytäntöönpanosta ja muista turvallisuusasioista.

11 artikla

Raportointi

1. Erityisedustaja raportoi säännöllisin väliajoin suullisesti ja kirjallisesti korkealle edustajalle sekä PTK:lle. Erityisedustaja raportoi tarvittaessa myös neuvoston työryhmille. Säännöllisesti toimitettavat raportit jaetaan COREU-verkoston kautta. Erityisedustaja voi antaa raportteja ulkoasiainneuvostolle. Erityisedustaja voi osallistua tietojen antamiseen Euroopan parlamentille perussopimuksen 36 artiklan mukaisesti.
2. Erityisedustaja raportoi alueella toimivien unionin edustustojen kanssa yhteensovitusti parhaista tavoista jatkaa unionin aloitteita, kuten unionin osallistumisesta uudistuksiin, unionin asiaan liittyvien kehityshankkeiden poliittiset näkökohdat mukaan luettuina.

12 artikla

Koordinointi

1. Erityisedustaja edistää unionin toimien yhtenäisyyttä, johdonmukaisuutta ja tehokkuutta sekä auttaa varmistamaan, että kaikkia unionin välineitä ja jäsenvaltioiden toimia käytetään johdonmukaisella tavalla unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisedustajan toimet koordinoidaan asianomaisten unionin edustustojen ja komission toimien kanssa. Erityisedustaja tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan alueella sijaitseville jäsenvaltioiden ja unionin edustustoille.
2. Paikan päällä pidetään yllä läheisiä suhteita asianomaisiin jäsenvaltioiden ja unionin edustustojen päälliköihin. Näiden on kaikin tavoin pyrittävä avustamaan erityisedustajaa toimeksiannon toteuttamisessa. Erityisedustaja antaa EUNAVFOR Atalantan joukkojen komentajalle, EUTM Somalian operaation komentajalle ja EUCAP Somalian operaation johtajalle paikallista poliittista ohjausta koordinoiden toimensa tiiviisti asianomaisten unionin edustustojen kanssa. Erityisedustaja, EU-operaatioiden komentajat ja siviilioperaatioiden komentaja kuulevat toisiaan tarvittaessa.

3. Erityisedustaja tekee tiiviisti yhteistyötä asianomaisten maiden viranomaisten, YK:n, AU:n, IGADin, muiden kansallisten, alueellisten ja kansainvälisten sidosryhmien sekä alueen kansalaisyhteiskunnan kanssa.

13 artikla

Avustaminen vaatimusten osalta

Erityisedustaja ja hänen henkilöstönsä avustavat sellaisten tietojen hankkimisessa, joita käytetään vastattaessa aiempien Sudaniin ja Etelä-Sudaniin nimitettyjen erityisedustajien toimeksiannoista mahdollisesti aiheutuviin vaatimuksiin ja velvoitteisiin, ja antavat tätä varten hallinnollista apua ja oikeuden tutustua asiaankuuluviin asiakirjoihin.

14 artikla

Uudelleentarkastelu

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa ja sen johdonmukaisuutta unionin alueella toteuttamien muiden toimien kanssa tarkastellaan säännöllisesti uudelleen. Erityisedustaja antaa neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle toimeksiannossa saavutettua edistymistä koskevan kertomuksen viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2017 ja kattavan kertomuksen toimeksiannon toteuttamisesta viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2018.

15 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 17 päivänä helmikuuta 2017.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

E. BARTOLO
